

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКИХ
ПРОГРАМА И НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА АКАДЕМСКЕ 2020/2021.
ГОДИНЕ – ПРОЛЕЋНИ СЕМЕСТАР

Ниш, март, 2022. године

ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА ВРЕДНОВАЊА КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА У ПРОЛЕЋНОМ СЕМЕСТРУ АКАДЕМСКЕ 2020/2021. ГОДИНЕ

I ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Сагласно општим актима попут *Закона о високом образовању, Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа* и појединачних званичних прописа и докумената Филозофског факултета, односно *Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета, Правилника о обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета* и *Правилника о спровођењу поступка за самовредновање и оцењивање квалитета Филозофског факултета* предвиђене су области обухваћене поступком самовредновања квалитета. Једна од области према којој се континуирано усмеравају активности Центра за унапређење квалитета Филозофског факултета јесте област квалитета наставе и студијских програма. Праћење, обезбеђивање и контрола квалитета ове области врши се периодично, према већ устаљеној процедури, превасходно путем студентских евалуација. Премда су студентске евалуације захтев и важан критеријум који је неопходно постићи прописаним стандардима, значајно је имати у виду да је Филозофском факултету као високошколској установи која своје делатности усмерава ка пружању образовних услуга у области друштвено-хуманистичких наука од посебног значаја „глас“ студената. У том погледу, Центар за унапређење квалитета своје разноврсне активности посвећује ка што објективнијем и транспарентнијем добијању информација од студената о квалитету наставног процеса. Редовно спровођење поступка вредновања квалитета наставног процеса на основним академским студијама по департаментама и предметима реализује се два пута годишње, након одслушања сваког семестра и након реализације првих испитних рокова по завршетку пролећног и јесењег семестра будући да су у инструментаријуму за евалуацију садржани искази који се односе на процене о суштинским елементима/показатељима квалитета. За сваки показатељ инструмент садржи низ исказа (квалитет наставе - 8 исказа, квалитет наставног материјала - 4 исказа, објективност оцењивања - 3 исказа и квалитет наставног особља/наставника и сарадника - 6 исказа) на које су студенти чекирали степен свог слагања на петостепеној скали (од 1 - најнижи степен слагања до 5 - највиши степен слагања са датим тврдњама). Између осталог, након вредновања исказа за сваки појединачни елемент у евалуативном листу, студентима је остављен простор за коментаре, односно за изношење сопствених мишљења. Статистичким поступцима обрађени подаци представљени су у оквиру овог извештаја и кроз основну анализу дескриптивних података дата је процена тренутног стања по питању квалитета наставног процеса у пролећном семестру академске 2020/2021. године. Како добијени подаци не дају простора за шира тумачења резултата, извештај је допуњен краћом дискусијом основних резултата и употпуњен компаративном анализом у односу на податке студентских евалуација

наставног процеса у истом семестру претходне две академске године. На овај начин стиче се увид у извесна побољшања како на нивоу појединачних департмана и предмета, тако и свеукупно гледано на нивоу Факултета.

Студентско евалуирање вршено је путем *online* анкетирања успостављањем оптималне и рационалне информатичко-техничке организације и подршке. Студенти су евалуацијама приступали путем својих студентских налога са било које локације и са било ког уређаја који поседују – десктоп, таблет, рачунар, мобилни телефон, итд. Како се настава у евалуираном семестру одвијала онлајн путем, то је учешће студената у евалуацијама од куће било веће. Дакле, учешће у евалуацијама није захтевало директан приступ анкети са рачунара на факултету већ приступ са сопственог студентског налога са било које локације. У тренутним епидемиолошким околностима, оваква организација чини се посебно важном не само у смислу заштите студената у здравственом погледу већ и у смислу постизања што веће објективности и заштите анонимности студената на слободном терену што је омогућено изванинституционалним приступом анкетирању. Тиме се донекле редукује почетна сумњичавост студената како по питању анонимности анкетирања тако и по питању пристрасности. Као што је већ на почетку наведено, студенти су узели учешће у евалуацији након реализације наставе у пролећном семестру и након спроведеног јунског испитног рока. Тако су током пријаве жељених испита за први наредни испитни рок, тј. септембарски приликом приступа свом електронском индексу имали могућност да прво попуне анкету па онда и приступе пријави испита. Сам поступак анкетирања студената спроводи се у складу са одредбама *Правилника о студентском анкетирању и вредновању квалитета студија Универзитета у Нишу* (8/16-01-007/07-005 од 6.11.2007). Комисија за унапређење квалитета Филозофског факултета која делује унутар Центра за унапређење квалитета факултета прецизирала је методологију и динамику анкетирања студената, садржину анкетних упитника водећи се релевантним показатељима квалитета, начин припремања и складиштења електронског анкетног материјала, начин обраде података, политику чувања података, креирање извештаја и модалитета презентовања прикупљених података према интересним странама. Важно је напоменути да се у поступцима периодичног анкетирања поред чланова Центра за унапређење квалитета активно укључују и активно учешће узимају и службе Факултета. Поред њих кључни учесници су и студенти - чланови Студентског парламента који на себе преузимају обавезу и одговорност правовременог информисања студената о почетку анкетирања, начину приступа евалуативним листићима, значају и вредности непристрасног и рационалног процењивања квалитета наставног процеса, као и механизмима за постизање потпуне анонимности и транспарентности овог процеса. Јасно је да је улога студентских организација као и студената чланова Центра за унапређење квалитета вишеструка и за ваљану и беспрекорну организацију поступка вредновања квалитета од великог значаја.

Центром за унапређење квалитета у чијој је ингеренцији обезбеђење и унапређење квалитета у свим областима вредновања руководи доц. др Драгана

Јовановић, а чланове центра чине наставници, сарадници, ненаставно особље и представници студената са свих нивоа студија, а који су иначе именовани од стране Наставно-научног већа на предлог департмана, секретаријата и студентског парламента. Чланови центра истовремено чине и Комисију за унапређење квалитета Филозофског факултета и у свом саставу поред продекана за наставу (проф. др Гордане Ђигић) који прати њен рад, и управника броји укупно 22 члана и то:

1. др Слађана З. Ристић Горгијев, редовни професор (Департман за филозофију)
2. др Бранко Д. Горгијев, редовни професор (Центар за стране језике)
3. др Славиша Д. Недељковић, редовни професор (Департман за историју)
4. др Сузана В. Марковић Крстић, редовни професор (Департман за социологију)
5. др Јелена Ј. Опсеница Костић, ванредни професор (Департман за психологију)
6. др Марија М. Јовановић, ванредни професор (Департман за педагогију)
7. др Татјана Г. Трајковић, ванредни професор (Департман за србистику)
8. др Кристина Р. Митић, ванредни професор (Департман за србистику)
10. др Јелена Б. Лепојевић, ванредни професор (Департман за руски језик и књижевност)
11. др Марина Ђукић Мирзајанц, доцент, (Департман за немачки језик и књижевност)
12. др Наташа М. Симеуновић Бајић, доцент (Департман за комуникологију и новинарство)
13. др Ивана М. Миљковић, доцент (Департман за француски језик и књижевност)
14. др Владимир Н. Фигар, лектор (Департман за англистику)
15. др Невенка В. Јанковић, лектор (Центар за стране језике)
16. Бојана М. Пуцаревић, асистент (Департман за социјалну политику и социјални рад)
17. Александра Г. Ристић, стручни сарадник (Служба за наставу и студентска питања)
18. Марјан Р. Милчић, технички секретар (Центар за унапређење квалитета)
19. Драгана В. Димитријевић, студент (Докторске академске студије педагогије)
20. Милица Б. Урошевић, студент (Мастер академске студије психологије)
21. Марко М. Сотировић, студент продекан (Основне академске студије социологије)
22. Стефан Д. Николић, студент (Мастер академске студије историје)

Подаци добијени испитивањем студентских перцепција о квалитету наставног процеса процесуирани су од стране Комисије за унапређење квалитета која је приступила сачињавању Извештаја за наведену област за пролећни семестар академске 2020/2021. године.

II РЕЗУЛТАТИ АНКЕТИРАЊА

1. Основне академске студије англистике

Табела 1. Број и проценат студената англистике који су попунили анкету

	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
Основне академске студије англистике	1	92	79	85,87
	2	82	71	86,59
	3	69	61	88,41
	4	56	53	94,64
	Укупно	299	264	88,29

Табела 2. Просечне оцене студената англистике према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за англистику
Искази о квалитету наставе	4.50
Искази о квалитету наставног материјала	4.56
Искази о објективности оцењивања	4.52
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.56
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.61

У Табели 2 су приказани резултати процене квалитета наставног процеса у односу на дефинисане елементе, при чему се просечне оцене студената Англистике крећу у распону од 4.50 до 4.61. Премда су све оцене процењиваних елемената на изразито високом нивоу, ипак постоје минималне разлике међу њима. Тако се најниже просечне вредности детектују код квалитета наставе и објективности оцењивања, што сугерише да студенти Департмана за англистику изражавају нешто нижи ниво задовољства овим елементима у односу на квалитет наставног материјала и наставног особља. Овоме треба придодати да су идентичне просечне оцене приметне код квалитета наставног материјала и квалитета рада наставника, док су највише локализоване код процене квалитета младих сарадника. Дакле, студенти Англистике високо вреднују млађи наставни кадар задужен за извођење практичне наставе. Даљим прегледом података појединачно по предметима и наставном особљу од прве до четврте године основних академских студија задуженом за реализацију наставе у које Комисија за унапређење квалитета има увид и уз узимање у обзир броја испитаника (минимум 10, максимум 99) који су процењивали дате елементе, може се констатовати да се просечан распон оцена креће од врло добрих (најнижа 3.75) до одличних (4.95). Премда наведени резултати говоре у прилог високог задовољства студената Департмана за англистику свим вреднованим показатељима квалитета, увидом у појединачне резултате по предметима могуће је детектовати одређена места за унапређења попут уважавања обавеза студената

приликом одређивања термина за проверу квалитета знања, припремљености наставника и сарадника за наставу, разумљивог и јасног презентовања садржаја, подстицања активног учешћа на настави те и доступности наставника за консултације (опсег појединачних оцена код најниже вреднованог предмета се креће од 3.46 до 3.83). Овај резултат донекле је разумљив с обзиром на то да се на Департману за англистику уписује велики број студената те је постизање максималног учешћа студената у наставном процесу и обезбеђивање константне доступности наставника за велики број студената тешко постићи.

2. Основне академске студије историје

Табела 3. Број и проценат студената историје који су попунили анкету

	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
Основне академске студије историје	1	47	31	65,96
	2	27	25	92,59
	3	23	19	82,61
	4	12	11	91,67
	Укупно	109	86	78,90

Табела 4. Просечне оцене студената историје према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за историју
Искази о квалитету наставе	4.50
Искази о квалитету наставног материјала	4.60
Искази о објективности оцењивања	4.52
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.52
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.52

Просечне вредности процењиваних елемената наставног процеса на студијском програму за историју крећу у опсегу од 4.50 до 4.60 (Табела 4). Као и у претходном случају, сви показатељи квалитета високо су вредновани. Студенти историје ниже вреднују квалитет наставе у односу на све процењиване елементе, а нешто виши степен слагања показали су код елемената који се односе на непристрасност оцењивања и квалитет рада наставника и сарадника, а највиши степен слагања изразили су у односу на наставне материјале који се користе за извођење наставе и припрему испита. Интересантно је то што се обрадом добијених података дошло до једнаких резултата, односно просечних оцена по питању три елемента наставног процеса: објективност оцењивања, квалитет рада наставника и квалитет рада сарадника. Може се констатовати да резултати указују на респонзивност наставног особља на задовољавајућем нивоу у погледу пружања квалитетног наставног материјала студентима и на могућност за побољшање осталих елемената наставног процеса, нарочито најнижег

процењеног који се тиче квалитета наставе. Иако су и најниже оцењени елементи високих просечних оцена, свакако је потребно кроз наредне евалуације пратити да ли ће временом доћи до евентуалних осцилација, било позитивних било негативних, по питању квалитета наставе, те сходно томе предузимати и евентуалне мере за унапређење наведених елемената квалитета наставног процеса. Такође, Комисија је увидом у вредновање појединачних предмета и наставника задужених за извођење наставе од прве до четврте године констатовала да се најнижа просечна оцена дата овом елементу не креће испод 4.10 а највиша 4.91. Наравно, и у овом случају код детектовања најнижих и највиших оцена уважавала се смерница да минимални број испитаника прелази 10. Овакве „најниже оцене“ говоре у прилог припремљености и компетентности наставника да садржаје које обрађују на јасан и адекватан начин приближе нивоу знања и разумевања студената, њихове фреквентније доступности студентима али и подстицања студената да узму активно учешће у наставном процесу. Такве оцене које говоре у прилог задовољства студената вредан су инпут наставницима и сарадницима да наставе са таквом праксом.

3. Основне академске студије комуницирање и односи са јавношћу

Табела 5. Број и проценат студената комуницирања и односа са јавношћу који су попунили анкету

Основне академске студије комуницирање и односи са јавношћу	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
	1	50	29	58,00
	2	48	38	79,17
	3	46	34	73,91
	4	39	21	53,85
	Укупно	183	122	66,67

Табела 6. Просечне оцене студената комуницирања и односа са јавношћу према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за комуницирање и односи са јавношћу
Искази о квалитету наставе	4.65
Искази о квалитету наставног материјала	4.73
Искази о објективности оцењивања	4.67
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.72
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.75

У односу на резултате приказане у табелама за претходна два студијска програма, резултати који се односе на квалитет наставе на студијском програму Комуницирање и односи са јавношћу нешто су другачији, односно постоје разлике у просечним вредностима показатеља и то у позитивном смислу. Показатељи квалитета наставног процеса на овом програму високих су просечних

оцена и крећу се од 4.65 до 4.75. Наравно, међу показатељима има разлика па се тако највише просечне вредности уочавају у проценама рада сарадника (4.75), затим наставног материјала (4.73), а након тога и рада наставника (4.72). Не много ниже вредности идентификоване су код елемената који укључују објективност оцењивања (4.67) и квалитет наставе (4.65). Као и у случају представљених резултата у претходна два студијска програма, резултати свих процењиваних елемената крећу се изнад 4.5, што указује на то да студенти изражавају висок степен позитивне процене свих дефинисаних елемената квалитета наставног процеса. Генерисањем просечних оцена по предметима и наставном кадру задуженом за реализацију наставе, крећући се од прве до четврте године, примећује се да је најнижа просечна оцена квалитета наставника и сарадника 4.35 а највиша 5.00 уз изузимање броја испитаника испод 10.

4. Основне академске студије новинарства

Табела 7. Број и проценат студената новинарства и односа са јавношћу који су попунили анкету

	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
Основне академске студије новинарства	1	49	36	73,47
	2	41	32	78,05
	3	38	28	73,68
	4	39	27	69,23
	Укупно	167	123	73,65

Табела 8. Просечне оцене студената новинарства према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за новинарство
Искази о квалитету наставе	4.53
Искази о квалитету наставног материјала	4.56
Искази о објективности оцењивања	4.54
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.58
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.69

Узимајући у обзир аритметичке средине свих процењиваних елемената квалитета наставног процеса, могло би се констатовати да се добијене вредности посматрано од најниже до највише крећу у опсегу од 4.53 до 4.69. Поређењем са резултатима сродног студијског програма Комуницирање и односи са јавношћу, уочљиво је да постоје незнатне разлике у просечним оценама вреднованих показатеља. Премда се о њима може говорити у афирмативном смислу, унутар посматраних резултата најниже просечне вредности утврђене су у проценама квалитета наставе. Нешто бољи резултати читавају се код елемента објективност оцењивања, а потом и код елемента који се односи на квалитет

наставног материјала. Надаље, студенти Департмана за новинарство највиши степен слагања испољили су код исказа који се односе на квалитет наставног особља, посебно сарадника. Дакле, у односу на све процењиване елементе наставног процеса, студенти новинарства високо вреднују квалитет рада сарадника, које треба и даље оснаживати у циљу одржавања њихове стручности, редовности, доступности и педагошког односа у раду са студентима.

Важно је споменути да се у даљим сагледавањима појединачних података по предметима и наставницима/сарадницима који изводе теоријску и практичну наставу на студијским програмима Филозофског факултета Комисија водила тиме да просечне вредности треба тумачити у свим случајевима где је број испитаника изнад 10 из више разлога: (1) број студената који уписују студијске програме Филозофског факултета је велики, (2) сви студенти који су уписали годину слушају обавезне предмете, (3) број студената који се опредељују за изборне предмете је различит, (4) не пријављују сви студенти испите у актуелном испитном року, итд. Имајући све то у виду важно је испоштовати овај критеријум ради стицања јаснијег увида у актуелно стање. Говорећи о студијском програму новинарство и разматрајући резултате од прве до четврте године просечне вредности по предметима не крећу се испод 4.02 нити изнад 4.57. Овакве оцене сугеришу да на Департману за новинарство овакав тренд квалитета треба одржати стабилним и надаље унапређивати.

5. Основне академске студије немачког језика и књижевности

Табела 9. Број и проценат студената немачког језика и књижевности који су попунили анкету

Основне академске студије немачког језика и књижевности	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
	1	29	24	82,76
	2	29	26	89,66
	3	22	21	95,45
	4	-	-	-
	Укупно	80	71	88,75

Табела 10. Просечне оцене студената немачког језика и књижевности према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за немачки језик и књижевност
Искази о квалитету наставе	4.67
Искази о квалитету наставног материјала	4.71
Искази о објективности оцењивања	4.69
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.71
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.77

Резултати приказани у Табели 10 указују да се просечне вредности процењиваних елемената на студијском програму за Немачки језик и књижевност крећу у опсегу од 4.67 до 4.77. Наиме, приметно је да су студенти немачког језика и књижевности све елементе наставног процеса високо проценили, с тим што су, посматрано по добијеним вредностима уочљиве минималне разлике. Тако су ниже вредности израчунатих параметара детектоване код исказа којима се описује квалитет наставе и објективност оцењивања. Као што се може приметити, идентичне просечне оцене израчунате су код елемената који се односе на обухват литературе за припрему испита и доступност наставних материјала за учење и код исказа који се тичу квалитета рада наставника. Из приложене табеле посебно се према подацима издваја квалитет рада младих сарадника, што говори у прилог задовољству студената њиховом припремљеношћу за извођење наставе, компетентности, доступности, флексибилности, комуникативности, итд. Поред тога што су све наведене оцене високе, како се ради о једном од најмлађих департмана Филозофског факултета на коме прва генерација студената похађа трећу годину студија, током времена вероватно ће доћи и до извесних побољшања. На бази датих података наставници и сарадници немачког језика и књижевности током реакредитације студијског програма могу радити на побољшању професионалног односа према критеријумима те и свим аспектима унапређења квалитета наставе.

Гледајући појединачно по предметима на све три године студија на Департману за немачки језик и књижевност а уз уважавање претходног критеријума Комисије за унапређење квалитета о минималном броју испитаника који су вредновали квалитет наставног процеса, најнижа просечна оцена је 3.86 а највиша 4.98. У погледу најниже додељене оцене предметно посматрано, важно је благовремено информисати наставни кадар о тренутним резултатима и потреби да се квалитет наставног процеса дигне на виши ниво и барем доведе до одређеног баланса са другим резултатима по предметима на истоименом студијском програму.

6. Основне академске студије педагогије

Табела 11. Број и проценат студената педагогије који су попунили анкету

Основне академске студије педагогије	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
	1	51	44	86,27
	2	41	37	90,24
	3	44	34	77,27
	4	45	39	86,67
	Укупно	181	154	85,08

Табела 12. Просечне оцене студената педагогије према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за педагогију
Искази о квалитету наставе	4.60
Искази о квалитету наставног материјала	4.66
Искази о објективности оцењивања	4.65
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.67
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.68

Према свим процењиваним елементима квалитета наставног процеса, приказаним у Табели 12, процене студената студијског програма за педагогију крећу се у оквирима између 4.60 и 4.68. Ови подаци говоре у прилог унапређења квалитета наставног процеса на Департману за педагогију ако се узме у обзир чињеница да су у претходним евалуацијама просечне оцене биле у незнатном паду по питању свих процењиваних елемената. Иако су просечне оцене високе гледано по свим елементима вредновања, могло би се констатовати да студенти педагогије имају нешто нижу тенденцију слагања са исказима који се односе на квалитет наставе и објективност оцењивања. Иако се овде ради о високим просечним оценама, могло би се рећи да су студенти мање задовољни активностима наставника које одражавају свеукупни квалитет наставног рада, али и професионалан приступ у вредновању стечених знања и вештина студената. Како се ради припремању будућих стручних сарадника-педагога који ће између осталог доприносити остваривању програма рада школе те и хуманизацији свих облика образовно-васпитног рада и средине у којој раде и делују, важно је на овом студијском програму пронаћи механизме и начине за обухватнији приступ у унапређењу квалитета наставе и објективности оцењивања, како би се довеле у баланс и са другим показатељима квалитета наставног процеса. Надаље, постоје незнатне разлике у просечним оценама квалитета рада наставника и сарадника задужених за реализацију теоријске и практичне наставе на студијском програму и квалитета наставног материјала. Могло би се констатовати да се наставници и сарадници међусобно прате и придржавају истих оријентација у свом наставном раду и труде да студентима, посебно у епидемиолошким околностима, обезбеде адекватне наставне материјале и литературу за припрему испита учине расположивом. Као и у свим осталим случајевима увек има простора за извесна побољшања, те је у том погледу важно оснаживати наставни кадар Департмана за педагогију за предузимање неопходних корака за ефективнији однос према настави о вредновању знања студената. Посматрано појединачно по предметима просечне оцене крећу се у распону од 4.23 до 4.94. Иако се чини да овако високе оцене нису дискутабилне, важно је када је год то могуће подстицати тренд унапређивања квалитета наставног процеса на овом департману. То се посебно односи на предмете код којих је идентификована најнижа просечна оцена, те је стога потребно осмишљавати одређене активности и стратегије путем којих би се

постигло веће задовољство студената што би се са друге стране одразило и на вредновање овог елемента од стране студената.

7. Основне академске студије психологије

Табела 13. Број и проценат студената психологије који су попунили анкету

	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
Основне академске студије психологије	1	91	82	90,11
	2	92	89	96,74
	3	77	71	92,21
	4	81	78	96,30
	Укупно	341	320	93,84

Табела 14. Просечне оцене студената психологије према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за психологије
Искази о квалитету наставе	4.61
Искази о квалитету наставног материјала	4.65
Искази о објективности оцењивања	4.60
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.63
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.65

Сагледавајући добијене резултате вредновања квалитета наставног процеса према дефинисаним елементима приказаним у Табели 14, може се закључити да се просечне оцене одговора студената психологије крећу у распону од 4.60 до 4.65, што су веома високи резултати. Најнижа просечна оцена уочена је у процени објективности оцењивања, што указује да студенти Департмана за психологију имају нижу тенденцију слагања са исказима који се односе на начин вредновања и процењивања њиховог знања и рада од стране наставника. Добијени податак је оправдан будући да овај студијски програм броји највише студената те је у том смислу тешко на објективан и реалан начин проценити постигнуће сваког појединачног студента. Нешто више просечне оцене идентификују се код процена квалитета наставе (4.61) и квалитета рада наставног особља - наставника (4.63). Највише, а уједно и идентичне вредности (4.65) добијене су у оквиру исказа о квалитету наставног материјала и квалитету рада наставног особља - сарадника. Овакви резултати су похвални будући да се ради о студијском програму за које је последњих година присутно велико интересовање свршених средњошколаца. Истовремено, овако високи резултати упркос раду са великим бројем студената су и те како афирмативни како за Департман за психологију тако и за Филозофски факултет као установу, јер говоре у прилог ефикасног и ефективног рада. Између осталог, задовољство студената за психологију највише квалитетом и доступношћу наставних материјала потребним за савладавање предвиђених

садржаја и полагање испита, говори у прилог не само констатном праћењу савремених извора већ и обезбеђивању њихове доступности у различитим формама. Увидом у просечне оцене по предметима и наставном кадру задуженом за реализацију истих, може се уочити да је најмања просечна оцена 4.30 а највиша 4.91. Важно је подстицати наставни кадар, посебно млађи наставни кадар да са оваквим трендом настави и надаље.

8. Основне академске студије руског језика и књижевности

Табела 15. Број и проценат студената руског језика и књижевности који су попунили анкету

Основне академске студије руског језика и књижевности	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
	1	18	10	55,56
	2	13	11	84,62
	3	16	12	75,00
	4	7	6	85,71
	Укупно	54	39	72,22

Табела 16. Просечне оцене студената руског језика и књижевности према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за руски језик и књижевност
Искази о квалитету наставе	4.57
Искази о квалитету наставног материјала	4.58
Искази о објективности оцењивања	4.53
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.65
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.70

Просечне оцене издвојених елемената процењивања и вредновања квалитета наставног процеса представљене у Табели 16 су на задовољавајућем нивоу и крећу се у опсегу од 4.53 до 4.70. Детаљнијом анализом добијених података уочава се најнижа вредност у категорији исказа који се тичу објективности оцењивања (4.53). Може се констатовати да студенти Департмана за руски језик и књижевност имају нижи степен слагања са тврдњама које се односе на начин оцењивања њиховог знања, односно вредновања њиховог залагања и постигнућа. Више просечне оцене препознају се код процењивања квалитета наставе (4.57) и квалитета наставног материјала (4.58). Иако је приметно да је разлика у приказаним аритметичким срединама по питању квалитета наставе и наставног материјала мала, закључује се да су студенти овим елементима вредновања генерално задовољни. Највиши степен слагања са исказима студенти руског језика и књижевности показују приликом вредновања

квалитета рада наставног особља, наставника (4.65) и сарадника (4.70), што су значајни подаци. Ипак, студенти најбоље оцењују рад младих сарадника са којима, сходно блискости у годинама, лакше остварују комуникацију и интеракцију на часовима. Наведени депарتمان не броји велики број студената, што посматрано са тог аспекта даје могућности наставницима и сарадницима да их боље упознају и препознају њихове потенцијале и квалитете које надаље треба усмеравати, обликовати и развијати у области. Водећи се таквим резултатима, добро је наставни кадар овог департамента убудуће оснаживати ка постизању још виших резултата у свим елементима вредновања квалитета. Освртом и исписом података појединачно по предметима и наставном особљу од прве до четврте године основних академских студија задуженом за реализацију наставе може се открити да се просечан распон оцена креће од врло добрих (најнижа 4.23) до одличних (4.87). Премда наведени резултати говоре у прилог високом задовољству студената Департамента за руски језик и књижевност свим вреднованим показатељима квалитета, увидом у појединачне резултате по предметима могуће је детектовати одређена места за унапређења попут припремљености наставника и сарадника за наставу, актививирања студената у наставном процесу, разумљивог и логички структурисаног излагања наставне грађе, приступачности и доступности наставника за консултације (опсег појединачних оцена код најниже вреднованог предмета се креће од 4.13 до 4.31). Као што је наведено, како овај студијски програм похађа мањи број студената, подстицање њиховог ангажовања у наставном процесу и обезбеђивање чешће доступности наставника за велики број студената могуће је остварити уз добро осмишљен план активности.

9. Основне академске студије социјалне политике и социјалног рада

Табела 17. Број и проценат студената социјалне политике и социјалног рада који су попунили анкету

Основне академске студије социјалне политике и социјалног рада	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
	1	52	39	75,00
	2	49	48	97,96
	3	47	36	76,60
	4	48	47	97,92
	Укупно	196	170	86,73

Табела 18. Просечне оцене студената социјалне политике и социјалног рада према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за социјалну политику и социјални рад
Искази о квалитету наставе	4.72
Искази о квалитету наставног материјала	4.77
Искази о објективности оцењивања	4.73
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.77
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.75

Просечне оцене квалитета наставног процеса студената Департмана за социјалну политику и социјални рад високо се котирају. Приказани резултати крећу се на интервалу од 4.72 до 4.77. Разлике у просечним оценама вреднованих елемената нису велике, али појединачно посматрано, „најниже“ оцене студенти приписују квалитету наставе (4.72). Сагледавајући остале категорије вредновања, студенти су имали нешто више склоности да позитивније вреднују исказе о објективности оцењивања (4.73) и оне који се односе на квалитет рада младих чланова наставног особља - сарадника (4.75). Као две највише, али и идентичне вредности, према којима су студенти исказали највећи степен слагања јесу елементи квалитета наставног материјала и квалитета рада наставника (4.77). Како се попут случаја са студијским програмом за немачки језик и књижевност ради о млађем програму где завршну годину студија похађа првоуписана генерација студената, овакви резултати не само да су позитивни и продуктивни већ и репрезентативни за департман у развоју. Студенти не само да су најзадовољнији квалитетом наставног материјала, савременошћу литературе и наставног садржаја, већ и знањем, стручношћу, стилем рада и начином остваривања комуникације са предметним професорима Департмана за социјалну политику и социјални рад. Мало нижа просечна оцена приписана младим сарадницима није изненађујућа с обзиром на то да је на овом студијском програму ангажован мањи број сарадника у односу на друге студијске програме, па оптерећење сарадника може бити узрок ниже оцене, али и као таква, оцена је прилично висока. У односу на појединачне предмете, испис резултата показује да најнижа додељена оцена износи 4.53 а највиша 4.98. Овакви изузетни резултати који говоре у прилог квалитета наставног процеса вредан су пример којим се треба у будућем раду водити.

10. Основне академске студије социологије

Табела 19. Број и проценат студената социологије који су попунили анкету

	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
Основне академске студије социологије	1	45	36	80,00
	2	38	35	92,11
	3	31	30	96,77
	4	18	15	83,33
	Укупно	132	116	87,88

Табела 20. Просечне оцене студената социологије према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за социологију
Искази о квалитету наставе	4.71
Искази о квалитету наставног материјала	4.76
Искази о објективности оцењивања	4.71
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.75
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.76

У Табели 20 представљене су вредности просечних оцена показатеља квалитета наставног процеса који се реализује на Департману за социологију. Вредности аритметичких средина процењиваних елемената крећу се у распону од 4.71 до 4.76, што указује на висок ниво задовољства студената. Разматрајући добијене податке почевши од најмањих према највећим оценама, интересантна је чињеница да су најниже, а уједно и истоветне вредности додељене елементима који се тичу квалитета наставе и објективности оцењивања (4.71). Студенти основних академских студија социологије су нижи степен сагласности показали код исказа којима се описује укупна реализација наставе, њен квалитет и пратеће одреднице, али и начин оцењивања и вредновања њиховог рада. Надаље, нешто виши ниво слагања са тврдњама идентификован је у погледу квалитета рада наставног особља - наставника (4.75). Преостала два елемента, квалитет наставног материјала и искази о квалитету млађег наставног кадра, односно сарадника оцењени су највишим, али и идентичним просечним оценама (4.76). Дакле, студенти Департмана за социологију су најзадовољнији елементима наставних материјала али и залагањем, радом, преданошћу, компетентношћу и оствареним релацијама са младим асистентима, сарадницима и истраживачима. Даље тежње развоја треба усмерити ка одржавању ових изузетних резултата. Посматрано појединачно по предметима заступљеним у целокупном студијском програму социологије најнижа просечна оцена износи 4.55 а највиша безмало 5, тачније 4.99. Као и у случају са претходно интерпретираним оценама на студијском програму социјалне политике и социјалног рада, овакве резултате треба константно промовисати и надаље очувати.

11. Основне академске студије србистике

Табела 21: Број и проценат студената србистике који су попунили анкету

Основне академске студије србистике	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
	1	48	36	75,00
	2	44	40	90,91
	3	40	36	90,00
	4	46	36	78,26
	Укупно	178	148	83,15

Табела 22. Просечне оцене студената србистике према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за србистику
Искази о квалитету наставе	4.73
Искази о квалитету наставног материјала	4.78
Искази о објективности оцењивања	4.76
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.77
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.82

Вредности аритметичких средина процењиваних категорија квалитета наставног процеса на студијском програму србистике, приказане у Табели 22, налазе се у опсегу вредности између 4.73 и 4.82. Добијени подаци указују да студенти Департмана за србистику на изузетно високом нивоу оцењују све елементе квалитета наставног процеса. Најмања просечна оцена установљена је код исказа о квалитету наставе (4.73) што указује да студенти изражавају нешто нижи степен слагања са тврдњама које се односе на овај елемент квалитета наставног процеса. Више вредности студенти србистике додељују категоријама које се односе на објективност оцењивања (4.76) и квалитет рада наставника (4.77). У односу на наведене елементе, студенти нешто вишом оценом процењују квалитет наставног материјала (4.78) који се користи током студија. Значајно највећа просечна оцена идентификована је у погледу квалитета младих чланова наставног особља - сарадника (4.82). Може се констатовати да су студенти Департмана за србистику највише задовољни радом сарадника, те су процене њиховог рада високо позициониране. Делимично су ово очекивани резултати будући да асистенти, сарадници, истраживачи и демонстратори могу боље разумети потребе студената и успоставити са њима добру комуникацију и интеракцију на часовима вежби. Евидентно, ради се о високим просечним оценама те разматрање потенцијалних разлога за ниже оцене код појединих елемената квалитета наставног процеса не би биле оправдане јер очекивано не могу бити сви елементи подједнако посматрани од стране студената. Такође, Департман за србистику не броји велики број студената те се и посвећеност наставника и сарадника квалитетном наставном раду увећава. Посматрано по

предметима и наставном кадру задуженом за спровођење наставе од прве до четврте године просечне оцене крећу се од врло добрих 4.22 до изузетних 4.99. Важно је сугерисати представницима Департмана за србистику да наставе ефективну праксу реализације квалитетног наставног процеса.

12. Основне академске студије филозофије

Табела 23. Број и проценат студената филозофије који су попунили анкету

	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
Основне академске студије филозофије	1	30	19	63,33
	2	12	9	75,00
	3	11	8	72,73
	4	12	12	100
	Укупно	65	48	73,85

Табела 24. Просечне оцене студената филозофије према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за филозофију
Искази о квалитету наставе	4.49
Искази о квалитету наставног материјала	4.55
Искази о објективности оцењивања	4.56
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.56
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.55

Индикатори квалитета наставног процеса на Департману за филозофију су, од стране студената, процењени као повољни. Опсег просечних оцена креће се од 4.49 до 4.56. Може се издвојити једна оцена која се налази испод 4.5, што није био случај у претходно анализираним вредностима квалитета наставног процеса на другим студијским програмима. Најнижа просечна оцена према проценама студената филозофије има управо квалитет наставе (4.49). Иако ова вредност свакако није ниска, очекивана је виша оцена имајући у виду да Департман за филозофију броји мањи број студената па је због те чињенице лакше и ефикасније организовати наставни рад. Више, али и идентичне оцене (4.55) уочавају се приликом сагледавања исказа о квалитету наставног материјала и квалитету наставног особља - сарадника. Ови резултати указују да су студенти у једнакој мери задовољни доступношћу литературе предвиђене силабусом наставног предмета и обезбеђеним наставним материјалима за учење као и респектабилним односом младих сарадника према студентима и настави. Интересантан је податак да су студенти Департмана за филозофију највише оцене доделили индикатору објективности оцењивања и квалитету наставног особља - наставника (4.56). Може се извести закључак да су студенти задовољнији радом и

сарадњом са искуснијим наставницима и да у наставном процесу препознају реалне и објективне елементе оцењивања и поштовање критеријума за вредновање знања и вештина студената. Без обзира на високе оцене, процењени елемент који је вреднован оценом нижом од 4.5 захтева дубљу, детаљнију анализу у циљу проналажења начина за његово побољшање. Када се добијени резултати сагледају појединачно по предметима и наставном кадру за реализацију теоријске и практичне наставе најнижа просечна оцена евалуираног предмета износи 4.22 а највиша 4.99. Свакако, потребно је подстаћи наставни кадар који ће развити стратегију и механизме потенцијалног побољшања одређених сегмената квалитета наставе, превасходно оних који се односе на облике извођења наставе, оптерећености студената, интерактивности наставе и повезивања са праксом, итд.

13. Основне академске студије француског језика и књижевности

Табела 25. Број и проценат студената француског језика и књижевности који су попунили анкету

Основне академске студије француског језика и књижевности	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника	%
	1	26	16	61,54
	2	17	16	94,12
	3	12	12	100
	4	15	13	86,67
	Укупно	70	57	81,43

Табела 26. Просечне оцене студената француског језика и књижевности према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за француски језик и књижевност
Искази о квалитету наставе	4.72
Искази о квалитету наставног материјала	4.78
Искази о објективности оцењивања	4.74
Искази о квалитету наставног особља - наставник	4.77
Искази о квалитету наставног особља - сарадник	4.82

У табели 26 расположиви су резултати који се односе на израчунате просечне оцене квалитета наставног процеса према свим вреднованим елементима на студијском програму француски језик и књижевност. Прегледом ових резултата уочљиво је да се распон аритметичких средина креће ка високим вредностима и то од 4.72 до 4.82. Ови подаци су значајни будући да овај студијски програм броји нешто мање студената у односу на департмане који су по броју студената многобројнији па је сасвим извесно и очекивано да ће, у складу са тим, оцене бити више. Најниже вредности уочавају се код исказа о квалитету наставе (4.72) где су студенти имали нешто мањи степен слагања у односу на остале

димензије вредновања квалитета наставног процеса. Након квалитета наставе следи оцена о објективности оцењивања (4.74) и о квалитету наставног особља - предметних наставника или професора (4.77), који су задужени за теоријску наставу и реализацију часова предавања. Студенти француског језика и књижевности су задовољнији квалитетом наставног материјала (4.78) и тиме препознају значај наставних садржаја и материјала који су неопходни за успешну реализацију високошколске наставе. Највишу оцену квалитета студенти додељују младим члановима наставног особља односно сарадницима (4.82) задуженим за извођење часова вежби. Како су сви вредновани показатељи квалитета високо позиционирани, при чему је међу њима најнижа граница чак 4.72, потребно је само пратити даље спровођење наставе на Департману за француски језик и књижевност, али и омогућити услове да се анализира статус квалитета одржи, а резултати рада јавно промовишу. Као и у случају претходних департмана, посматрано по предметима најнижа просечна оцена од прве до четврте године студија износи 4.07 а највиша чак 5.00.

III РЕЗИМИРАЊЕ И АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА У ПРОЦЕЊИВАНИМ ОБЛАСТИМА

Резултати приказани у наредним табелама показују да се просечне оцене свих вреднованих елемената квалитета наставног процеса у актуелној академској години крећу у распону од **4.61** до **4.69** (квалитет наставе – 4.61, квалитет наставног материјала – 4.66, објективност оцењивања – 4.63, квалитет наставног особља/наставника – 4.66 и сарадника 4.69). Представљени подаци говоре у прилог високих оцена по питању свих вреднованих елемената. У односу на претходне две евалуације и њима пратеће податке, приметне су позитивне осцилације у односу на све вредноване елементе квалитета што је вредан инпут који говори у прилог залагања Филозофског факултета да чак и у епидемиолошким околностима обезбеди услове за квалитетну наставу, као и ефикасан и ефективан допринос наставног кадра у том процесу.

Генерално посматрајући, узимањем у обзир свих обухваћених департмана на нивоу Филозофског факултета који у свим оцењиваним елементима прелазе просечну оцену изнад 4.6 у актуелној академској години, може се констатовати да су студенти исказали висок степен задовољства квалитетом наставног процеса. Посматрано појединачно по департманима, постоје разлике међу процењиваним елементима и вредно је скренути пажњу на њих. Ради бољег увида у позитивне или пак негативне осцилације, у наредном делу извештаја вршена је својеврсна упоредна анализа података према сваком вреднованом елементу по департманима. Такође, зарад добијања објективније слике, у компаративну анализу сврстани су подаци са укупно 3 евалуације из истог семестра, односно из академске 2020/2021., 2019/2020. и 2018/2019. године. Тако је вршено поређење са оценама истих елемената ради утврђивања промена, било повољних било

неповољних, те и осмишљавања могућих мера и активности у циљу унапређења квалитета тамо где се детектују потенцијална критична места.

ПРОЦЕНЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВЕ

Табела 27. Процене квалитета наставе по Департманима

Квалитет наставе: Просечне оцене по Департманима 2020/2021.		Квалитет наставе: Просечне оцене по Департманима 2019/2020.		Квалитет наставе: Просечне оцене по Департманима 2018/2019.		Разлике у три евалуације
Англистика	4.50	Англистика	4.53	Англистика	4.47	↔4.50:4.53:4.47
Историја	4.50	Историја	4.38	Историја	4.14	↑4.50:4.38:4.14**
Комуницирање и односи с јавношћу	4.65	Комуницирање и односи с јавношћу	4.54	Комуницирање и односи с јавношћу	4.35	↑4.65:4.54:4.35**
Новинарство	4.53	Новинарство	4.56	Новинарство	4.34	↔4.53:4.56:4.34
Немачки језик и књижевност	4.67	Немачки језик и књижевност	4.50	Немачки језик и књижевност	4.68	↔4.67:4.50:4.68
Педагогија	4.60	Педагогија	4.60	Педагогија	4.19	↑4.60:4.60:4.19**
Психологија	4.61	Психологија	4.61	Психологија	4.62	↓4.61:4.61:4.62
Руски језик и књижевност	4.57	Руски језик и књижевност	4.40	Руски језик и књижевност	4.33	↑4.57:4.40:4.33**
Социјална политика и социјални рад	4.72	Социјална политика и социјални рад	4.37	Социјална политика и социјални рад	4.21	↑4.72:4.37:4.21**
Социологија	4.71	Социологија	4.72	Социологија	4.72	↓4.71:4.72:4.72
Србистика	4.73	Србистика	4.67	Србистика	4.63	↑4.73:4.67:4.63**
Филозофија	4.49	Филозофија	4.41	Филозофија	4.42	↑4.49:4.41:4.42**
Француски језик и књижевност	4.72	Француски језик и књижевност	4.72	Француски језик и књижевност	4.75	↓4.72:4.72:4.75
Укупна просечна оцена квалитета наставе:	<u>4.61</u>	Укупна просечна оцена квалитета наставе:	<u>4.54</u>	Укупна просечна оцена квалитета наставе:	<u>4.45</u>	<u>↑4.61:4.54:4.45</u>

Опцијом **болд** означена је једна највиша вредност просечних оцена квалитета наставе а опцијом **болд+италик** најнижа у пролећном семестру по академској години.

* Департмани са негативним осцилацијама у три евалуације

** Департмани са позитивним осцилацијама у три евалуације

Вредновање квалитета наставе реализовано је кроз следећих 6 исказа: 1. Предзнање које сам имао/ла је било довољно за праћење наставе; 2. Студенти су на време упознати са садржајем/програмом предмета и начином оцењивања; 3. Наставне целине (садржај предмета) су добро осмишљене; 4. Облици извођења наставе (предавања, вежбе, пракса, семинари, пројекти...) одговарају садржају предмета; 5. Опрема и техничка подршка одговарају облицима наставе; 6. Наставни садржаји омогућују стицање адекватних нивоа знања; 7. Оптерећење студената на предмету је у складу са додељеним ЕСПБ бодовима; 8. Настава је интерактивна и укључује примере из праксе.

У Табели 27 налази се испис просечних оцена квалитета наставног процеса по Департманима у претходне три академске године у пролећном семестру, при чему се опсег укупне просечне оцене креће од 4.45 до 4.61. Увидом у овакав

резултат може се говорити о позитивном тренду унапређења овог елемента вредновања у последњој евалуацији у односу на евалуације из истог семестра претходне две академске године. Позитивна промена у квалитету наставе у односу на претходне две године уочљива је код следећих Департмана: Историја, Комуницирање и односи с јавношћу, Руски језик и књижевност, Социјална политика и социјални рад, Србистика и Филозофија. С друге стране, блажи али не и критичан пад у претходне две евалуације уочава се код Департмана: Француски језик и књижевност, Социологија и Психологија. Релативну стабилност квалитета наставног процеса одржали су Департман за англистику, Департман за новинарство и Департман за немачки језик и књижевност.

Примера ради, док су квалитет наставе у 2020/2021. високом оценом вредновали студенти србистике, француског језика и књижевности и социјалне политике и социјалног рада, најнижи просечну оценоу по питању квалитета наставе изразили су студенти филозофије, историје и англистике. Према вредностима аритметичких средина просечне оценоу по Департманима за 2019/2020. академску годину указују да су студенти социологије и француског језика и књижевности највише проценили квалитет наставе. Са друге стране, у истој академској години најнижу проценоу квалитета наставе истакли су студенти социјалне политике и социјалног рада. Квалитет наставе по департманима у 2018/2019. академској години указује да је најнижа просечна вредност овог елемента идентификована од стране студената Департмана за историју, што је узимајући у обзир проценоу студената у 2019/2020. и 2020/2021. години веома похвално, јер је препознат знатан напредак у побољшању квалитета наставе. Са друге стране, у академској 2018/2019. години најизраженије позитивне проценоу читавају се код проценоу студената француског језика и књижевности и социологије, при чему се у актуелној години уочава минималан пад квалитета наставе. Имајући у виду новонастале околности и промене у начину реализовања наставе, резултати су донекле очекивани, али свакако је потребно проpratити њихов даљи ток и у наредној евалуацији.

Сагледавањем резултата може се констатовати да се најизраженије позитивне промене у све три академске године увиђају код Департмана за Социјалну политику и социјални рад, Департмана за педагогију и Департмана за историју, те је са овом праксом пожељно наставити и у наредним годинама или је бар одржавати на стабилном нивоу.

ПРОЦЕНЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ МАТЕРИЈАЛА

Табела 28. Процене квалитета наставног материјала по Департманима

Наставни материјал: Просечне оцене по Департманима 2020/2021.		Наставни материјал: Просечне оцене по Департманима 2019/2020.		Наставни материјал: Просечне оцене по Департманима 2018/2019.		Разлике у три евалуације
Англистика	4.56	Англистика	4.58	Англистика	4.52	↔4.56:4.58:4.52
Историја	4.60	Историја	4.44	Историја	4.22	↑4.60:4.44:4.22**
Комуницирање и односи с јавношћу	4.73	Комуницирање и односи с јавношћу	4.65	Комуницирање и односи с јавношћу	4.38	↑4.73:4.65:4.38**
Новинарство	4.56	Новинарство	4.62	Новинарство	4.38	↔4.56:4.62:4.38
Немачки језик и књижевност	4.71	Немачки језик и књижевност	4.57	Немачки језик и књижевност	4.71	↔4.71:4.57:4.71
Педагогија	4.66	Педагогија	4.66	Педагогија	4.24	↑4.66:4.66:4.24
Психологија	4.65	Психологија	4.68	Психологија	4.67	↓4.65:4.68:4.67
Руски језик и књижевност	4.58	Руски језик и књижевност	4.45	Руски језик и књижевност	4.35	↑4.58:4.45:4.35**
Социјална политика и социјални рад	4.77	Социјална политика и социјални рад	4.43	Социјална политика и социјални рад	4.27	↑4.77:4.43:4.27**
Социологија	4.76	Социологија	4.77	Социологија	4.76	↔4.76:4.77:4.76
Србистика	4.78	Србистика	4.72	Србистика	4.68	↑4.78:4.72:4.68**
Филозофија	4.55	Филозофија	4.50	Филозофија	4.46	↑4.55:4.50:4.46**
Француски језик и књижевност	4.78	Француски језик и књижевност	4.78	Француски језик и књижевност	4.78	↔4.78:4.78:4.78
Укупна просечна оцена квалитета наставе:	<u>4.66</u>	Укупна просечна оцена квалитета наставе:	<u>4.60</u>	Укупна просечна оцена квалитета наставе:	<u>4.49</u>	<u>↑4.66:4.60:4.49</u>

Опцијом **болд** означена је једна највиша вредност просечних оцена квалитета наставе а опцијом **болд+италик** најнижа у пролећном семестру по академској години.

* Департмани са негативним осцилацијама у три евалуације

** Департмани са позитивним осцилацијама у три евалуације

Квалитет наставног материјала процењиван је кроз 4 исказа: 1. Наставник и сарадник примењују литературу наведену у спецификацији предмета; 2. Литературом је обухваћен целокупни испитни материјал; 3. Наставни материјал је доступан; и 4. Наставни материјал је јасан, разумљив и технички добро урађен.

Када се изврши компарација добијених резултата у истом семестру у претходне три евалуације уочљиво је да се распон просечних оцена квалитета наставног материјала по годинама креће се од 4.49 академске 2018/2019, преко 4.60 академске 2019/2020. до 4.66 академске 2020/2021. године, што као и у претходном случају упућује на афирмативне промене у доступности извора за учење, њиховој релевантности наставном предмету те и разноврсности наставних материјала за учење.

Према подацима из последње колоне може се констатовати да скоро сви департмани показују осцилације у позитивном смеру по питању квалитета наставног материјала (историја, комуницирање и односи са јавношћу, педагогија, руски језик и књижевност, социјална политика и социјални рад, србистика, филозофија) или пак релативну стабилност и одрживост нивоа квалитета током

три академске године (француски језик и књижевност, социологија, немачки језик и књижевност и новинарство). Четири департмана који се посебно истичу по унапређењу квалитета наставног материјала су: педагогија, социјална политика и социјални рад, комуницирање и односи са јавношћу и историја. Са друге стране, занемарљив, готово не приметан пад оцена квалитета наставног материјала детектује се код Департмана за психологију.

Појединачно посматрано, у актуелној академској години по високим просечним оценама посебно се издвајају Департман за социјалну политику и социјални рад, Департман за србистику и Департман за француски језик и књижевност. Са друге стране, у овој академској години најниже просечне оцене квалитета наставног материјала детектују се код Департмана за филозофију, али с обзиром на то да се код овог департмана читавају позитивне промене у све три евалуације, добијени резултати нису забрињавајући. Тачније, у наредним годинама се очекује њихов већи напредак. Студијски програми који су високо оцењени по питању квалитета и расположивости наставног материјала у 2019/2020. години су француски језик и књижевност, социологија и србистика, док су најниже оцене идентификоване на студијским програмима историје, социјалне политике и социјалног рада и руског језика и књижевности. Док је квалитет наставног материјала у 2018/2019. години високо вреднован од стране студената Департмана за француски језик и књижевност, Департмана за социологију и Департмана за немачки језик и књижевност, најнижа процена истог елемента у истој години идентификована је код Департмана за историју, Департмана за педагогију и Департмана за социјалну политику и социјални рад. На основу компаративне анализе поменуте и актуелне академске године може се закључити да се код Департмана за историју, Департмана за педагогију и Департмана за комуницирање и односе са јавношћу читавају итекако позитивна побољшања, док је Департман за француски језик и књижевност задржао исти ниво квалитета наставног материјала. У наредним годинама је пожељно наставити са оваквом праксом, која доприноси континуираном унапређивању квалитета наставног материјала.

ПРОЦЕНЕ ОБЈЕКТИВНОСТИ ОЦЕЊИВАЊА

Табела 29. Процене објективности оцењивања по Департаманима

Оцењивање: Просечне оцене по Департаманима 2020/2021.		Оцењивање: Просечне оцене по Департаманима 2019/2020.		Оцењивање: Просечне оцене по Департаманима 2018/2019.		Разлике у три евалуације
Англистика	4.52	Англистика	4.54	Англистика	4.46	↔4.52:4.54:4.46
Историја	4.52	Историја	4.38	Историја	4.12	↑4.52:4.38:4.12**
Комуницирање и односи с јавношћу	4.67	Комуницирање и односи с јавношћу	4.62	Комуницирање и односи с јавношћу	4.30	↑4.67:4.62:4.30**
Новинарство	4.54	Новинарство	4.58	Новинарство	4.35	↔4.54:4.58:4.35
Немачки језик и књижевност	4.69	Немачки језик и књижевност	4.51	Немачки језик и књижевност	4.64	↑4.69:4.51:4.64
Педагогија	4.65	Педагогија	4.64	Педагогија	4.22	↑4.65:4.64:4.22**
Психологија	4.60	Психологија	4.62	Психологија	4.63	↓4.60:4.62:4.63*
Руски језик и књижевност	4.53	Руски језик и књижевност	4.44	Руски језик и књижевност	4.35	↑4.53:4.44:4.35**
Социјална политика и социјални рад	4.73	Социјална политика и социјални рад	4.41	Социјална политика и социјални рад	4.24	↑4.73:4.44:4.24**
Социологија	4.71	Социологија	4.76	Социологија	4.74	↓4.71:4.76:4.74*
Србистика	4.76	Србистика	4.69	Србистика	4.64	↑4.76:4.69:4.64**
Филозофија	4.56	Филозофија	4.49	Филозофија	4.39	↑4.56:4.49:4.39**
Француски језик и књижевност	4.74	Француски језик и књижевност	4.67	Француски језик и књижевност	4.76	↔4.74:4.67:4.76
Укупна просечна оцена квалитета наставе:	4.63	Укупна просечна оцена квалитета наставе:	4.56	Укупна просечна оцена квалитета наставе:	4.44	↑4.63:4.56:4.44

Опцијом **болд** означена је једна највиша вредност просечних оцена квалитета наставе а опцијом **болд+италик** најнижа у пролећном семестру по академској години.

* Департмани са негативним осцилацијама у три евалуације

** Департмани са позитивним осцилацијама у три евалуације

Процена објективности оцењивања вршена је преко само 3 исказа: 1. Рад студента се прати и оцењује током наставе; 2. Оцењивање наставника током наставе и на завршном испиту је професионално и у складу са дефинисаним критеријумима; 3. Наставник кроз оцењивање вреднује разумевање и способност примене знања, као и аналитичко мишљење.

Резултати у Табели 29 приказују да укупне просечне оцене квалитета наставе на свим студијским програмима износе: 4.44 у академској 2018/2019. години, 4.56 у академској 2019/2020. години и 4.63 у 2020/2021. Поред студијског програма социјалне политике и социјалног рада који судећи према вредностима приказаним у четвртој колони показује знатна унапређења по питању објективности оцењивања, приметна су побољшања и на Департману за педагогију и Департману за историју. Из датих података јасно се уочава упечатљива позитивна промена у објективности оцењивања, те се може закључити да су наставници наведених департамана поступали одговорно и

професионално и тиме веома успешно одговорили на овај комплексан задатак. Са друге стране, пад квалитета објективности оцењивања који није алармантан, већ скоро напротив, оцене су и даље високе, указује да о овом питању не треба посебно расправљати већ пратити стање и у наредним годинама.

Анализом оцена објективности оцењивања претходних евалуација и поређењем са резултатима актуелне евалуације примећују се извесне негативне осцилације. На Департману за англистику, Департману за новинарство и Департману за социологију, детектована су мања одступања у односу на претходну академску годину, што указује на потребу за превазилажењем тешкоћа објективности оцењивања, које су несумњиво изазване ванредном ситуацијом. Да је ванредна ситуација знатно утицала на одређене недовољности у оцењивању потврђују просечне оцене објективности оцењивања за 2018/2019. академску годину. Тачније, у поменутој години просечна оцена објективности оцењивања била је највећа код Департмана за Француски језик и књижевност, Департмана за социологију и Департмана за психологију.

Генерално гледано, просечне вредности процењиваног елемента у односу на три академске године крећу се у позитивном правцу, с тим што се због идентификованих падова уочава потреба за даљим праћењем и побољшањем овог елемента наставног процеса. Важно је имати у виду да се овај елемент квалитета наставног процеса процењује само на бази три исказа те се ипак мора признати да они не могу у пуном интензитету и екстензитету дати јасну слику реалног стања, већ само квантитативне параметре објективности оцењивања. Ради добијања потпунијег увида у однос према оцењивању, у недостатку других инструмената и механизма, овај сегмент вредновања квалитета потребно је проширити додатним исказима. Ипак, и када се узму у обзир само сумарне просечне оценама по годинама студија као и актуелне околности у којима се изводила настава и оцењивање студената, незнатни падови би могли бити донекле и оправдани, нису алармантни, нити се чине забрињавајући ако се зна да су наставници адаптацији овог сегмента квалитета морали да приступе „у ходу“ и зависно од епидемиолошких околности у којима се одвијао наставни процес и процес вредновања знања студената.

ПРОЦЕНЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ОСОБЉА – НАСТАВНИК

Табела 30. Процене квалитета наставног особља - наставник по Департаманима

Наставници: Просечне оцене по Департаманима 2020/2021.		Наставници: Просечне оцене по Департаманима 2019/2020.		Наставници: Просечне оцене по Департаманима 2018/2019.		Разлике у три евалуације
Англистика	4.56	Англистика	4.59	Англистика	4.59	↓4.56:4.59:4.59*
Историја	4.52	Историја	4.41	Историја	4.19	↑4.52:4.41:4.19**
Комуницирање и односи с јавношћу	4.72	Комуницирање и односи с јавношћу	4.62	Комуницирање и односи с јавношћу	4.39	↑4.72:4.62:4.39**
Новинарство	4.58	Новинарство	4.60	Новинарство	4.37	↔4.58:4.60:4.37
Немачки језик и књижевност	4.71	Немачки језик и књижевност	4.52	Немачки језик и књижевност	4.58	↑4.71:4.52:4.58**
Педагогија	4.67	Педагогија	4.68	Педагогија	4.26	↔4.67:4.68:4.26
Психологија	4.63	Психологија	4.64	Психологија	4.63	↔4.63:4.64:4.63
Руски језик и књижевност	4.65	Руски језик и књижевност	4.44	Руски језик и књижевност	4.42	↑4.65:4.44:4.42**
Социјална политика и социјални рад	4.77	Социјална политика и социјални рад	4.43	Социјална политика и социјални рад	4.27	↑4.77:4.43:4.27**
Социологија	4.75	Социологија	4.76	Социологија	4.73	↔4.75:4.76:4.73
Србистика	4.77	Србистика	4.73	Србистика	4.70	↑4.77:4.73:4.70
Филозофија	4.56	Филозофија	4.51	Филозофија	4.43	↑4.56:4.51:4.43
Француски језик и књижевност	4.77	Француски језик и књижевност	4.73	Француски језик и књижевност	4.75	↑4.77:4.73:4.75
Укупна просечна оцена квалитета наставе:	4.66	Укупна просечна оцена квалитета наставе:	4.59	Укупна просечна оцена квалитета наставе:	4.48	↑4.66:4.59:4.48

Опцијом **болд** означена је једна највиша вредност просечних оцена квалитета наставе а опцијом **болд+италик** најнижа у пролећном семестру по академској години.

* Департамани са негативним осцилацијама у три евалуације

** Департамани са позитивним осцилацијама у три евалуације

Евалуација и процењивање квалитета наставног особља - наставника спроведено је кроз следећих 6 тврдњи: 1. Припремљен је за наставу; 2. Излаже градиво јасно и разумљиво; 3. Одржава редовно све облике наставе по утврђеном распореду; 4. Подстиче активно учешће студената у настави; 5. Доступан је за сва студентска питања и консултације; и 6. Уважава обавезе студената приликом одређивања термина за проверу знања. Студенти су током процеса вредновања исказали степен слагања са наведеним исказима.

Поређењем резултата приказаних у Табели 30, може се истаћи да се распон просечних оцена по питању ове категорије квалитета наставног процеса креће од 4.48 (2018/2019.) ка 4.59 (2019/2020.) до 4.66 (2020/2021.). Дакле, уочава се раст просечних оцена чиме се потврђује унапређивање квалитета рада наставног особља - наставника током пролећног семестра у новој академској години.

Освртом на појединачне резултате, приметна су изузетна побољшања квалитета рада наставника пре свега на департаманима за: историју, педагогију, социјалну политику и социјални рад, комуницирање и односи са јавношћу. Студенти су исказали знатно веће задовољство квалитетом рада професора и

наставника у односу на претходне две године и препознали веће залагање, отвореност и доступност наставника током наставе, али и током остваривања других видова комуникације. Са друге стране, негативне осцилације су запажене на Департману за англистику. Уочен је мањи пад оценое који није забрињавајућег карактера али је свакако важно информисати наставнике и указати им на мере и могућности побољшања сопственог рада који директно утиче на квалитет целокупног наставног процеса.

Када се посматра актуелна академска година, студенти департмана за: француски језик и књижевност, србистику и социјалну политику и социјални рад су најзадовољнији радом наставника. Другим речима, студенти ових департмана су изузетно задовољни редовношћу, припремом, доступности и ангажовању наставника. Са друге стране, судећи по просечним оценама најмање задовољни овим сегментом су студенти департмана за: историју, англистику, и филозофију. Без обзира на ниже резултате, ови подаци нису алармантни будући да ниједна просечна оцена није испод 4.5. Свакако, треба радити на одржавању овако добрих резултата и надаље пратити њихов напредак или пак пад.

ПРОЦЕНЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ОСОБЉА – САРАДНИК

Табела 31. *Процене квалитета наставног особља - сарадник по Департманима*

Сарадници: Просечне оцене по Департманима 2020/2021.		Сарадници: Просечне оцене по Департманима 2019/2020.		Сарадници: Просечне оцене по Департманима 2018/2019.		Разлике у три евалуације
Англистика	4.61	Англистика	4.65	Англистика	4.63	↓4.61:4.65:4.63*
Историја	4.52	Историја	4.45	Историја	4.28	↑4.52:4.45:4.28**
Комуницирање и односи с јавношћу	4.75	Комуницирање и односи с јавношћу	4.68	Комуницирање и односи с јавношћу	4.49	↑4.75:4.68:4.49**
Новинарство	4.69	Новинарство	4.64	Новинарство	4.46	↑4.69:4.64:4.46
Немачки језик и књижевност	4.77	Немачки језик и књижевност	4.62	Немачки језик и књижевност	4.70	↑4.77:4.62:4.70**
Педагогија	4.68	Педагогија	4.68	Педагогија	4.32	↔4.68:4.68:4.32
Психологија	4.65	Психологија	4.49	Психологија	4.70	↔4.65:4.49:4.70
Руски језик и књижевност	4.70	Руски језик и књижевност	4.34	Руски језик и књижевност	4.55	↑4.70:4.34:4.55**
Социјална политика и социјални рад	4.75	Социјална политика и социјални рад	4.42	Социјална политика и социјални рад	4.27	↑4.75:4.42:4.27**
Социологија	4.76	Социологија	4.74	Социологија	4.78	↔4.76:4.74:4.78
Србистика	4.82	Србистика	4.76	Србистика	4.75	↑4.82:4.76:4.75
Филозофија	4.55	Филозофија	4.41	Филозофија	4.37	↑4.55:4.41:4.37**
Француски језик и књижевност	4.82	Француски језик и књижевност	4.77	Француски језик и књижевност	4.83	↔4.82:4.77:4.83
Укупна просечна оцена квалитета наставе:	<u>4.69</u>	Укупна просечна оцена квалитета наставе:	<u>4.59</u>	Укупна просечна оцена квалитета наставе:	<u>4.54</u>	<u>↑4.69:4.59:4.54</u>

Опцијом **болд** означена је једна највиша вредност просечних оцена квалитета наставе а опцијом **болд+италик** најнижа у пролећном семестру по академској години.

* Департмани са негативним осцилацијама у три евалуације

** Департмани са позитивним осцилацијама у три евалуације

Вредновање квалитета рада чланова наставног особља - сарадника процењиван је кроз идентичне исказе који се односе на наставнике а већ наведене у оквиру горенаведеног текста.

Сагледавајући приказане резултате у Табели 31, просечне оцене по питању квалитета рада сарадника се крећу у опсегу од 4.54 академске 2018/2019, преко 4.59 академске 2019/2020. до 4.69 академске 2020/2021. године. Као и код наставника, и овде се препознаје раст просечних оцена са реализацијом новог пролећног семестра сваке наредне академске године. Дакле, може се констатовати побољшање и унапређивање квалитета рада младих сарадника на нивоу целокупног факултета.

Резултати из првог дела табеле посматрано узлазном линијом крећу се од 4.52. до 4.82. Рекло би се да млађи наставни кадар Департмана за француски језик и књижевност и Департмана за србистику с обзиром на позицију према просечним оценама знатно инвестира у квалитетан наставни рад. Ово је очекиван резултат јер млади који реализују наставу на наведеним студијским програмима не само да су по годинама блиски студентима и лакше са њима остварују комуникацију и интеракцију, него и раде са мањим бројем студената па је у том погледу ефикасна и на обострано задовољство успешна организација и реализација практичне наставе умногоме омогућена. Најнижи ниво задовољства примећује се по просечним оценама које изражавају студенти Департмана за историју и Департмана за филозофију. Ове оцене не прелазе праг испод 4.5 што је опет у оквирима одличних резултата. Али, ако се иде ка највишем нивоу квалитета у смислу достизања баланса са просечним оценама на другим департманима, препоручљиво је у наредном периоду усмерити активности ка даљем оснаживању, охрабривању и подстицању младих сарадника у свим областима наставног рада. Саветодавним радом, давањем примера добре праксе и јачањем дидактичко-методичких и психолошких компетенција младих сарадника, могуће је очекивати боље резултате у наредном периоду.

Анализом разлика засебних вредности у све три академске године, евидентна су значајна побољшања у области квалитета рада младих сарадника пре свега на Департману за социјалну политику и социјални рад, али и на Департману за руски језик и књижевност, Департману за немачки језик и књижевност, Департману за комуницирање и односе са јавношћу, Департману за историју и Департману за филозофију. Студенти наведених студијских програма изражавају веће задовољство радом асистената, сарадника, истраживача и демонстратора у односу на претходне две академске године. Иако високе, оцене студената Департмана за англистику указују на мање задовољство радом сарадника у односу на оцене студената других департмана. Без обзира на уочен пад, нижа оцена није критична будући се говори о студијском програму са великим бројем студената а и креће се у оквирима високих просечних оцена. У циљу побољшања квалитета наставног процеса а и искуства студената, треба пружити подршку младим сарадницима, подстицати њихов оптимизам и

посвећеност доброј организацији и реализацији практичне наставе, те им указати на могућности даљег професионалног развоја. Како се ради о младима на почетку професионалне каријере и напредовања, веома је обезбедити им стимулативно окружење за раст, развој и максималну искористивост знања и вештина.

IV ПРЕДЛОГ МЕРА

У оквиру вредновања квалитета наставног процеса на бази добијених резултата из студентских евалуација Комисија за унапређење квалитета врши опсежну анализу, посебно ако се узме у обзир увид у појединачне резултате по свим предметима и департманима од прве до четврте године студија. Таква могућност озбиљнијег приступа квантитавним подацима даје прилике за идентификовање критичних места посебно код ниже вреднованих елемената и показатеља. На таквим сазнањима ствара се адекватна база потенцијалних активности које би биле усмерене ка унапређењу квалитета наставног процеса. Ипак, Центар за унапређење квалитета не заснива своје деловање само на детектовању недостатака и слабости, већ и промовисању примера добре праксе и афирмисању посебно позитивних напредака за које подлогу проналази у однедавно уведеним упоредним анализама података унутар три академске године.

Креирање извештаја о самовредновању квалитета наставног процеса само је једна од активности унутар Центра. Да би се постигли максимални ефекти управник Центра за унапређење квалитета заједно са продеканом за наставу позива управнике свих департмана и упознаје их о спроведеној евалуацији и кључним резултатима вредновања. С обзиром на то да се добијени подаци евалуација складиште по устаљеној процедури и чувају, управницима департмана појединачни резултати могу се учинити доступним како би наставницима и сарадницима био омогућен увид у исте. Овакав начин рада не само да омогућава конструктивну и отворену комуникацију на релацији Центар за унапређење квалитета-управници-наставни кадар, већ даје прилике да се заједничким снагама ради на отклањању идентификованих слабости, недостатака и критичних тачки. Такође, овде се укључује и обавезно информисање о позитивним постигнућима и резултатима на чијој стабилности и одрживости треба константно радити. Сходно повратним информацијама које добијају, пружају им се не само прилике већ и иницијативе да испланирају и спецификују план активности који би био усмерен ка отклањању свих слабости и предупређивању могућих неповољних појава у наставном раду који директно или индиректно зависе од наставника и сарадника. Премда се, судећи према датим резултатима и упоредној анализи садржаној у овом извештају не издвајају негативни трендови по питању квалитета наставног процеса већ одређена унапређења, Центар за унапређење квалитета континуирано шаље поруку отворености и кооперативности за укључивање у оквирима својих надлежности у

заједничко, прагматично и коректно решавање проблема али и потенцијалних прикривених нуспојава које се могу предвидети/превидети. У таквим, премда ретким случајевима, посебно формиране комисије уз ангажовање продекана за наставу, управника Центра за унапређење квалитета и управника департмана разматрају потешкоће и заједнички осмишљавају план деловања који се спроводи према јасно спецификованим правилима све док се исте не редукују или у најбољем случају отклоне, или се пак мења план активности уколико предвиђених повољних ефеката нема.

Важно је напоменути и отвореност Центра за унапређење квалитета за све конструктивне и проактивне предлоге наставног особља за унапређење свих домена квалитета наставног процеса. Корисне информације не долазе само од стране студената и њихових представника, него и од наставног особља које се током реализације наставе може суочавати са различитим проблемима, посебно у ванредним околностима и кризним ситуацијама. У том смислу, отвореност и флексибилност Центра, доступност његових чланова, колегијалност, уважавање и разумевање, успостављање и неговање вишесмерне комуникације, посвећеност заједничком циљу и истрајност у решавању насталих проблема, застоја и неприлика у наставном раду међу приоритетним су задацима ове организационе јединице.

Напоследку, и не мање важне јесу интензивније иницијативе ка информисаности студената од стране представника Студентског парламента и самог Центра и представника студената који сачињавају Комисију за унапређење квалитета Факултета, о значају њиховог учешћа, објективности и принципијелности у евалуацијама. Уз то, чини се нужним подстицање студената на слободно изношење сопствених мишљења и ставова, како јавно и транспарентно, тако и анонимно кроз коментаре на евалуативним листовима јер се неретко дешава да овај део студенти оставе непопуњен. Подизање нивоа њихове информисаности и културе ангажовања и већег обухвата евалуацијама од непроцењивог је значаја како за факултет као установу која ради на подизању квалитета студентског стандарда и свих осталих области квалитета, тако и за саме студенте као директне кориснике услуга ове институције. Такав вид озбиљног учешћа студената и њихове посвећености Центру за унапређење квалитета дало би подршку од немерљиве важности о ризичним и можда нестабилним подручјима која су можда непокривена а на чијим модификацијама би било могуће радити. Инпути који долазе од студената али и самих наставника значајан су ресурс на чијим основама Центар може базирати и оријентисати своје будуће активности, иницијативе и настојања ка остваривању квалитета на завидном нивоу. Између осталог, нужно је свим актерима наставног процеса приближити надлежности Центра за унапређење квалитета, његову улогу и задатке, информисати их редовно о резултатима евалуације, предузимању мера за побољшања, ажурнијем презентовању кључних резултата, али и захтевом за већим ангажовањем у раду Центра. Такав приступ резултирао би јачом повезаношћу на свим нивоима и кооперативношћу које би напоследку могле

Извештај о резултатима вредновања квалитета наставног процеса

дати и неке нове видове организације или тестирања неких иновативнијих приступа и чак неопробаних метода рада.

Ниш, 20.03.2022.

Управник Центра за унапређење квалитета

Доц. др Драгана Јовановић